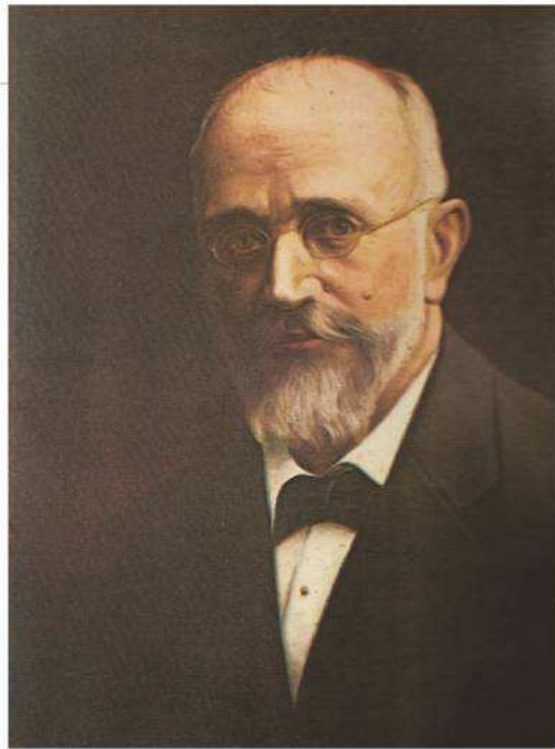

Κεφάλαιο 2

Το κίνημα στο Γουδί και η κυβέρνηση Βενιζέλου (σελ. 182 – 185)

Τον Αύγουστο του 1909 αξιωματικοί του στρατού ξεσηκώθηκαν εναντίον του βασιλιά ζητώντας αλλαγές σε διάφορους τομείς. Το κίνημα στο Γουδί, όπως αποκαλείται η παραπάνω ενέργεια, οδήγησε στο σχηματισμό κυβέρνησης από τον Ελευθέριο Βενιζέλο, ο οποίος θα πρωταγωνιστήσει στην πολιτική ζωή της Ελλάδας το επόμενο διάστημα.

▲ Ο Ελευθέριος Βενιζέλος, Αθήνα, Εθνικό Ιστορικό Μουσείο.

Το κίνημα στο Γουδί – Οι αιτίες

Τη νύχτα της 14ης Αυγούστου του 1909, παραμονή του Δεκαπενταύγουστου, συγκεντρώθηκαν στην περιοχή Γουδί της Αθήνας αξιωματικοί του στρατού, πολλοί οπλίτες καθώς και αρκετοί πολίτες. Απογοητευμένοι από τη χρόνια οικονομική κρίση, τον ατύχη για την Ελλάδα πόλεμο του 1897 και την πολιτική αστάθεια, κήρυξαν επανάσταση.

Σχόλιο [j1]: οπλίτης ο **O10** : (στρατ.) 1. χαρακτηρισμός του στρατιωτικού που δεν είναι βαθμοφόρος: Αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και οπλίτες. *Θάλαμος οπλιτών.* || (επέκτ.) για τους στρατιώτες και τους υπαξιωματικούς σε αντιδιαστολή με τους αξιωματικούς: Στην προνή αναφορά της επιλαρχίας ήταν παρόντες: αξιωματικοί 35, οπλίτες 353.

▲ Ο Βασιλιάς Γεώργιος μιλά στους εξεγερμένους Αθηναίους, Αθήνα, Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

▲ Λαϊκή εικόνα που εξυμνεί το επαναστατικό κίνημα στο Γουδί, Αθήνα, Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Τα αιτήματα των επαναστατών – Ο ρόλος του Ελευθέριου Βενιζέλου

Οι επαναστάτες με το κίνημά τους ζητούσαν την κατάργηση της βασιλείας ή την αντικατάσταση του βασιλιά, βελτίωση του Συντάγματος καθώς και διάφορες αλλαγές στο στράτευμα. Μετά το κίνημα στο Γουδί, η κυβέρνηση αναγκάστηκε τελικά να παραιτηθεί. Οι αξιωματικοί που συμμετείχαν στο επαναστατικό κίνημα, κάλεσαν στην Αθήνα ως εκπρόσωπό τους έναν Κρητικό πολιτικό που αργότερα θα γινόταν πρωθυπουργός της Ελλάδας, τον Ελευθέριο Βενιζέλο.

Σχόλιο [j2]: κίνημα το **O49** : 1. ανατρεπτική κίνηση, ενέργεια, μικρής συνήθ. ομάδας ανθρώπων, που αποσκοπεί στη βίαιη κατάληψη της εξουσίας ή στον επηρεασμό της πολιτικής ζωής: Το ~ βασιλοφρόνων αξιωματικών ανέτρεψε τη δημοκρατία.

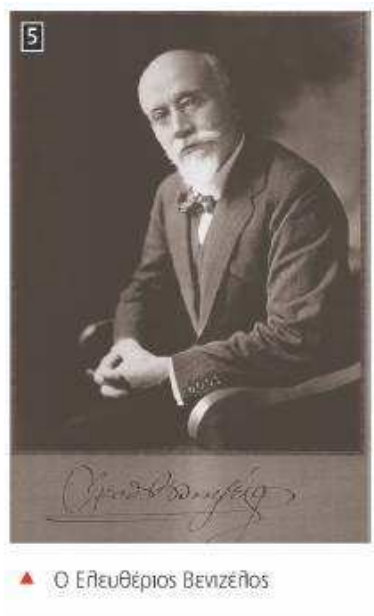
▲ Πρωτοσέλιδο της εφημερίδας *Εμπρός* για το κίνημα στο Γουδί

▲ Ο συνταγματάρχης Νικόλαος Ζορμπάς ήταν ένας από τους επικεφαλής του κινήματος στο Γουδί

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος, 45 χρονών τότε, είχε σπουδάσει νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και ήταν έμπειρος στην πολιτική. Είχε διατελέσει βουλευτής και υπουργός στην Κρήτη αλλά και επικεφαλής των Κρητών επαναστατών το 1905 με αίτημα την ένωση του νησιού με την Ελλάδα. Ο Βενιζέλος έφτασε στην Αθήνα αποφασισμένος να εκσυγχρονίσει τη χώρα αλλά και να εργαστεί για την ένωση των αλύτρωτων περιοχών με την Ελλάδα, φροντίζοντας για την καλή οργάνωση και τον εξοπλισμό του στρατεύματος.

Η νίκη του κόμματος του Βενιζέλου στις εκλογές – Η αναθεώρηση του Συντάγματος

Το Νοέμβριο του 1910 πραγματοποιήθηκαν εκλογές. Το κόμμα που ίδρυσε ο Βενιζέλος, οι «Φιλελεύθεροι», κέρδισε με μεγάλη πλειοψηφία. Ξεκίνησε έτσι ένα πολύπλευρο μεταρρυθμιστικό έργο. Τον επόμενο χρόνο αναθεωρήθηκε το Σύνταγμα, με στόχο τη δημιουργία ενός κράτους πιο δίκαιου για τον πολίτη. Μία από τις νέες διατάξεις, μάλιστα, προέβλεπε την υποχρεωτική και δωρεάν φοίτηση στο Δημοτικό Σχολείο.

Η αναδιοργάνωση του στρατού – Η ρύθμιση εργατικών και αγροτικών θεμάτων

Για την αναδιοργάνωση του στρατού και του στόλου της χώρας προσκλήθηκαν Γάλλοι και Άγγλοι αξιωματικοί. Παράλληλα ρυθμίστηκαν εργατικά ζητήματα, όπως η ίδρυση συνεταιρισμών, η καθιέρωση αργιών και το ωράριο εργασίας. Έγινε επίσης προσπάθεια να αντιμετωπιστούν τα σοβαρά

Σχόλιο [j3]: αναθεωρώ -ούμαι
P10.9: α.επανεξετάζω, ελέγχο κτ. για να διορθώσω σφάλματα ή για να συμπληρώσω παραλείψεις: Θα αναθεωρηθούν οι εκλογικοί κατάλογοι. β. τροποποιώ κτ. υπό το πρίσμα νέων δεδομένων ή ύστερα από επανεκτίμηση των δεδομένων: Η βουλή αναθεώρησε ορισμένα άρθρα του συντάγματος. Η κυβέρνηση θα αναθεωρήσει τους όρους της σύμβασης για την κατασκευή του υπόγειου σιδηροδρόμου. || μεταβάλλω: Η πείρα της ζωής με υποχρέωσε να αναθεωρήσω πολλές από τις απόψεις μου.

Σχόλιο [j4]: διάταξη η Q33 : αυτό που ορίζεται, που επιβάλλεται από ένα κείμενο, ιδίως νομοθετικού περιεχομένου: Οι διατάξεις ενός νόμου / ενός κανονισμού. Νομοθετική / συνταγματική ~ για την προστασία του περιβάλλοντος. Θεμελιώδεις διατάξεις. Επιτρέπεται η αναθεώρηση των μη θεμελιωδών διατάξεων του συντάγματος. Αστυνομική ~. Ημερησία* ~. ΦΡ βρίσκεται στην ημερησία* ~.

προβλήματα που απασχολούσαν τους αγρότες, όπως η εκμετάλλευση των κολίγων από τους γαιοκτήμονες.

Γλωσσάρι

Εκσυγχρονισμός: Η εφαρμογή σύγχρονων αντιλήψεων στην πολιτική και κοινωνική ζωή.

Συνεταιρισμοί: Ενώσεις αγροτών για την καλύτερη διαχείριση της γεωργικής παραγωγής.

Κολίγοι: Οι καλλιεργητές ξένων κτημάτων. Οι κολίγοι εργάζονταν σκληρά και ζούσαν φτωχικά, καθώς το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής το έπαιρνε ο ιδιοκτήτης.

Γαιοκτήμονες: Οι ιδιοκτήτες μεγάλων εκτάσεων γης.